

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001686

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Понятовський Петро Леонідович

2. Petro L. Poniatovskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0047-6928

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 22-06-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13540

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39, 76.29.49.07

Тема дисертації:

1. Обґрунтування вибору виду оперативного втручання у хворих на ранній рак грудної залози
2. Rationale for the choice of surgery type in patients with early breast cancer

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню вибору виду оперативного втручання у хворих на ранній рак грудної залози. Рак грудної залози (РГЗ) є найбільш поширеною причиною захворюваності та смертності у структурі усіх видів злоякісних новоутворень як в світі, так і серед українських жінок. Згідно даних Міжнародного агентства з дослідження раку у 2020 році в усьому світі серед жіночого та чоловічого населення було діагностовано 2 261 419 випадків РГЗ, що становило 11,7% від всіх вперше зареєстрованих випадків злоякісних новоутворень та зареєстровано 684 996 смертей від РГЗ, що становило 6,9% від всіх зареєстрованих смертей від злоякісних новоутворень. Питома вага захворюваності та смертності на РГЗ серед жіночого населення в світі в 2020 році становила відповідно 24,5% та 15,5% від всіх зареєстрованих у 2020 році випадків злоякісних пухлин. Станом на кінець 2020 року в світі нараховувалося 7 800 000 живих жінок, у яких за останні 5 років було діагностовано РГЗ, що робить його найпоширенішим видом серед

злоякісних новоутворень у світі [132]. За даними Національного канцер-реєстру (бюлетень № 22) у 2019 році в Україні було зареєстровано 14 720* нових випадків раку грудної залози у жіночого населення та 5427* смертей від РГЗ. Питома вага захворюваності та смертності на РГЗ серед жіночого населення в Україні в 2019 році становила відповідно 20,3%* та 20,1%* від всіх зареєстрованих у 2019 році випадків злоякісних пухлин (*не враховуючи дані Донецької, Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м. Севастополь) [15]. Захворювання на рак молочної залози позначається на професійній реалізації, соціальних контактах, інтимному житті жінки та її фінансовій спроможності. Унікальність РГЗ серед інших злоякісних пухлин полягає в тому, що лікувальний процес визначає характер ставлення до пацієнтки з боку оточуючих, а також її власне самосприйняття. На сьогодні відомо, що хірургічне лікування хворих на РГЗ є провідним методом спеціального лікування, особливо на початкових стадіях онкологічного захворювання. Оскільки існує необхідність дотримання принципів абластики, можливості хірургів у збереженні об'єму та форми грудних залоз дещо обмежені. Звідси випливають побоювання жінок щодо погіршення взаємин із подружжям, втрати власної привабливості, зникнення почуття повноцінності та падіння соціального статусу. Всі ці аспекти не завжди враховуються до уваги при лікуванні хворих на РГЗ, тому лікування має бути спрямоване як на збереження та подовження життя пацієнтки, так і на забезпечення належної якості життя та психологічного комфорту. Рак грудної залози є одним з найдорожчих захворювань у всьому світі. Відповідно до сучасних рекомендацій, вибір методу хірургічного лікування ґрунтується, крім їх безпеки та ефективності, на економічній доцільності. У той же час, якщо дані міжнародних клінічних досліджень щодо ефективності та доцільності певного методу хірургічного лікування запозичують з більш розвинених країн, то у зв'язку з різним національним ціноутворенням і економічною ситуацією, проведенням реформування системи охорони здоров'я, результати іноземних фармакоекономічних досліджень запозичити неможливо. Метою дисертаційного дослідження є покращення безпосередніх та віддалених результатів хірургічного лікування хворих на ранній рак грудної залози шляхом вибору оптимального виду оперативного втручання. Завдання дослідження: 1. Провести порівняльний аналіз впливу різних видів оперативних втручань на результати лікування у хворих на ранній рак грудної залози. 2. Оцінити безпосередні та віддалені результати лікування хворих на ранній рак грудної залози в залежності від вибору виду оперативного втручання. 3. Вивчити динаміку психоемоційного стану пацієнток як критерію ефективності хірургічного лікування раннього раку грудної залози. 4. Провести клініко-економічний аналіз хірургічного лікування хворих на ранній рак грудної залози в залежності від вибору виду оперативного втручання. 5. Розробити алгоритм оптимізації хірургічного лікування раннього раку грудної залози та практичні рекомендації, що спрямовані на покращення результатів лікування хворих на ранній рак грудної залози. Відповідно поставленої мети і вирішення поставлених задач, дисертаційну роботу було виконано в чотири етапи. На першому етапі було виконано аналітичний огляд джерел літератури, більшу частину яких склали публікації опубліковані протягом 5 минулих років, з метою визначення актуальності проблеми лікування раннього РГЗ. Також на цьому етапі дослідження було визначено критерії включення та виключення з дослідження з наступним формуванням вибірки дослідження. Критерії включення: жінки у віці від 18 до 59 років; наявність гістологічно верифікованого первинного інвазивного РГЗ; cT1-2 cN0-1 cM0; первинно операбельний РГЗ; інформована письмова згода пацієнтки на участь у дослідженні; здатність пацієнтки до адекватного співробітництва в процесі дослідження; функціональний стан згідно з Eastern Cooperative Oncology Group (ECOG 0 – 1).

2. The dissertation is devoted to substantiating the choice of surgery type in patients with early breast cancer. Breast cancer (BC) ranks among the leading malignancies in terms of incidence and mortality both worldwide and among Ukrainian women. According to the International Agency for Research on Cancer, in 2020, 2 261 419 BC cases were diagnosed among women and men worldwide, accounting for 11.7% of all newly registered malignant neoplasms, and 684,996 deaths from BC were recorded, accounting for 6.9% of all registered cancer deaths. In 2020, the proportion of BC incidence and mortality among the female population worldwide was 24.5% and 15.5%, respectively, of all registered malignant tumors. As of the end of 2020, there were 7,800,000 women alive worldwide who had been diagnosed with BC during the preceding five years, making it the most prevalent malignancy in the world [132]. According to the National Cancer Registry of Ukraine (Bulletin No. 22), in 2019

Ukraine registered 14 720* new cases of breast cancer among women and 5 427* deaths from BC. The proportion of BC incidence and mortality among women in Ukraine in 2019 was 20.3%* and 20.1%*, respectively, of all registered malignant tumors (*excluding data from Donetsk and Luhansk oblasts, the Autonomous Republic of Crimea, and the city of Sevastopol) [15]. Breast cancer affects a woman's professional fulfillment, social contacts, intimate life, and financial situation. These make BC unique among malignant neoplasms as the treatment may shape both how others perceive the patient and how the patient perceives herself. At present, surgical treatment of patients with BC is known to be the leading method of specialized treatment, particularly at the early stages of oncological disease. Because adherence to ablative surgical principles is required, surgeons' ability to preserve the volume and shape of the breasts is somewhat limited. This gives rise to women's fears of deterioration in marital relationships, loss of attractiveness, diminished sense of wholeness, and a decline in social status. These aspects are not always adequately taken into account during treatment; therefore, management should be aimed not only at preserving and prolonging life, but also at ensuring an acceptable quality of life and psychological comfort. Breast cancer is one of the most costly diseases worldwide. According to current recommendations, the choice of surgical treatment should be based not only on safety and efficacy, but also on economic feasibility. At the same time, whereas data from international clinical studies on the effectiveness and appropriateness of specific surgical methods are usually derived from more developed countries, the results of foreign pharmacoeconomic studies cannot be directly extrapolated because of differences in national pricing, economic circumstances, and the ongoing reform of the health-care system. The aim of the dissertation study was to improve the immediate and long-term outcomes of surgical treatment in patients with early breast cancer by selecting the optimal type of surgical intervention. Research objectives: 1. To perform a comparative analysis of the impact of different types of surgical intervention on treatment outcomes in patients with early breast cancer. 2. To assess the immediate and long-term treatment outcomes of patients with early breast cancer depending on the type of surgical intervention chosen. 3. To investigate changes in the psycho-emotional status of patients as a criterion of the effectiveness of surgical treatment for early breast cancer. 4. To conduct a clinical and economic analysis of surgical treatment for early breast cancer depending on the type of surgical intervention chosen. 5. To develop an algorithm for optimizing the surgical treatment of early breast cancer and practical recommendations aimed at improving treatment outcomes in patients with early breast cancer. In accordance with the stated aim and objectives, the dissertation was carried out in four stages. At the first stage, an analytical review of the literature was performed, the majority of which consisted of publications issued during the previous 5 years, in order to determine the relevance of the problem of early BC treatment. At this stage, the inclusion and exclusion criteria were also established, followed by formation of the study sample. Inclusion criteria were: women aged 18 to 59 years; histologically verified primary invasive BC; cT1–2 cN0–1 cM0; primarily operable BC; the patient's written informed consent to participate in the study; the patient's ability to cooperate adequately during the study; and functional status according to the Eastern Cooperative Oncology Group (ECOG 0–1).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Понятовський ПЛ, Мотузюк ІМ. Теоретичні та історичні аспекти оперативного втручання у хворих на ранній рак грудної залози. Перспективи та інновації. 2026;3(61):2600–2616.
[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-3\(61\)-2600-2616](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-3(61)-2600-2616)

- Понятовський П.Л. Сучасна хірургічна тактика оперативного лікування раннього раку грудної залози. Вісник морської медицини. 2026;1(110):182-190 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.19373040>
- Motuziuk I, Sydoruk O, Kostuchenko Y, Kovtun N, Poniatovskyi P. Fast-Track Approach for Breast Reconstructive Surgery in Patients With Breast Cancer. Breast Cancer (Auckl). 2019 Sep 17;13:1178223419876931. doi: 10.1177/1178223419876931. PMID: 31555048; PMCID: PMC6749777.
- Мотузюк І., Сидорчук О., Костюченко Ю., Ковтун Н., Понятовський П., Голубовська А. Хірургічне лікування спадкового раку молочної залози. Український радіологічний та онкологічний журнал. 2020. Т. 28(№1). С. 25–28. <https://doi.org/10.46879/ukroj.1.2020.25-28>
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211226795>
- Мотузюк І.М., Сидорчук О.І., Понятовський П.Л., Славута Г.Б. Хірургічна тактика при місцевому рецидиві після підшкірної мастектомії з одномоментною реконструкцією. Практична онкологія. 2020. Т. 3(1). С. 31-35 DOI:10.22141/2663-3272.3.1.2020.209822
- Мотузюк І.М., Сидорчук О.І., Понятовський П.Л., Костюченко Є.В., Славута Г.Б. Економічна доцільність одномоментних реконструктивних оперативних втручань у хворих на рак грудної залози // Український радіологічний журнал УРЖ. – 2019, том XXVII, – № 3. Харків, 2019. с.176-182

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0120U100871

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мотузюк Ігор Миколайович

2. Ihor M. Motuziuk

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8332-3280

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сивак Любов Андріївна
2. Lubov A. Syvak

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7630-4129

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології та онкології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 45350633

Місцезнаходження: вул. Юрія Ілленка, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ляшенко Андрій Олександрович
2. Andrii O. Liashenko

Кваліфікація: д. мед. н., с.д., 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6482-9932

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Національний інститут раку"

Код за ЄДРПОУ: 02011976

Місцезнаходження: вул. Юлії Здановської, Київ, 03022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобанова Ольга Євгеніївна
2. Olga E. Lobanova

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 000-0003-1900-5816

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. ЗАЙЧУК ВІТАЛІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

2. VITALIY V. ZAYCHUK

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9311-7221

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чешук Валерій Євгенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чешук Валерій Євгенович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна